

H Å N D V E R K E R N Y T T

November 1944.
-----Skjerpet innsats.

På hele den norske hjemmefronten ydes det nå en skjerpet innsats i kampen mot nazimyndighetene. Norges håndverkere må stå ubrytelig sammen med de øvrige næringer i denne sluttkampen.

Vi sender herved ut en oversikt over den aktuelle situasjon, og begynner med det siste oppropet fra Hjemmefrontens Ledelse:

S. L Å D E T N E D !

Norges Næringssamband er nylig blitt opprettet ved en quisling-"lov" av den vanlige sorten, som skal gjelde "uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser". Forræderne er ute med nye knep. Sambandet skal drive næringsgruppen e inn under full nazifisering: Bøndene, fiskerne, håndverkerne, industrien, handelen, skipsfarten, transporten, bankene, forsikringsvesen, hotellvirksomheten.

Vi kjenner til hensikten med slike samband. De skal gjøre folket til et effektivt og lydige redskap i nazistenes hender. Slik som i Tyskland! Der er arbeidslysten stor nok, og satt inn i en retning som bærer hodestups i avgrunnen.

Sambandet er et rent NS-tiltak som legger makten over næringslivet i hendene på en liten klikk av forrædere som hele folket mistror og forakter. Derfor skal dette lumske forsøket slåes ned! Enhver sann nordmann nekter å godta noe medlemskap i bransjeorganisasjon eller forbund under Norges Næringssamband!

Det er nå mer enn to år siden Quisling gjorde sitt første forgjeves sambandsforsøk, med lærerne. Han brukte de hardeste midler og fikk hjelp av tyskerne - vi husker Kirkenesferden. Men han knekket ikke motstanden!

Næringssambandet skal skaffe quislingene veldige summer gjennom kontingenten. Men først og fremst skal det brukes til å registrere arbeidskraften i de forskjellige yrker til innsats på fiendens side. Tyskerne trenger folk til krigen og til sine krigsviktige tiltak. Quisling lurert stadig på en anledning til å mobilisere de beste årsklasser. Den hissige propagandaen i forbindelse med begivenhetene i Nord-Norge viser hva han sikter imot. Mobiliseringstrusselen er i øyeblikket farligere enn noen sinne.

Vår ungdom har nylig vist hvordan quislingenes planer skal slåes ned. Av de 80 tusen i alderen 21-23 år som ble innkalt i vår, har makthaverne bare fått tak i 300 mann hittil! Den sikre kurs som ungdommen har holdt, forplikter alle nordmenn til å ta like klart standpunkt. Ingen skal våre å svike den! Heimefronten krever at de grupper som rammes av den nye lov, yter like hensynsløs motstand som andre grupper før dem, og viser samme ranke holdning som vår ungdom.

Nå gjelder det disiplin fremfor alt. Gitt ordre skal følges uansett personlige ofre! I situasjonen idag skal hver mann kjenne at han er under oppsikt, og den som ikke følger parole, skal stemples som sviker mot sin stand og mot sitt land! Samhold er det beste vern og det skarpeste våpen vi har - idag som før.

PAROLER SOM SKAL FØLGES:

1. Ingen svarer på brev fra eller sender brev til Sambandet eller underavdelinger.

2. En unngår å la sin bedrift registrere, og nekter og hindrer all registrering av arbeidere og funksjonærer i bedriften.

sikre de yngre arbeidstagere den best mulige faglige opplæring vil disse fortrinnsvis bli tilført bedrifter som man idag anser best skikket til å forestå opplæring.

På grunnlag av behovsmelding fra slike bedrifter vil den arbeidsøkende ungdom bli fordelt. Deres bedrift antas egnet for opplæring, og en ber Dem derfor utfylle vedlagte behovsmelding og sende den snarest mulig tilbake til Oslo arbeidskontor, Ungdomsavdelingen. Videre skal en anmode om å få oppgitt navn og telefonnummer til den som forestår inntak av arbeidskraft ved Deres bedrift.

Mulige endringer i bedriftens behovsmelding kan meddeles i tlf. 15690, 'app. 444."

I det nevnte skjema for "behovsmelding" kreves bl.a. oppgave over bedriftens antall fagarbeidere, lærlinger og andre arbeidere samt opplysninger om behov for lærlinger i 1944/45.

Bedriftsledelsens standpunkt må her stadig være det samme, og behovsoppgave eller muntlige opplysninger gis ikke.

"Lov om Norges næringsssamband" og kampen mot nyordningen innen organisasjonslivet. - Vervfronten - kontingentnektelsene - dødleggingen.

Om Norges næringsssamband, som ble opprettet ved Næringsdepartementets beslutning av 1/5-43, er nå utstedt en egen lov, nr. 3 av 7/9 iår.

Vi skal ikke her gjemongå loven i detalj, men nøye oss med å feste oppmerksomheten ved de av dens bestemmelser som berører sentrale sider av næringslivets og herunder industriens kamp mot nyordningsbestrebelsene innen organisasjonslivet.

Tillitsvervene.

I lovens § 14 bestemmes:

"Næringsdepartementet kan pålegge medlem av næringsgruppen å ta mot verv som tillitsmann innen næringsgruppen, undergruppe og underavdeling av denne."

Det sier seg selv at den nye lov ikke vil foranledige noensomhelst forandring i den faste holdning den helt overveiende del av norske håndverkere hittil har vist overfor forsøkene på å overtale, true eller tvinge dem inn som tillitsmenn i nyordnede organisasjoner. Det dreier seg jo her om et klart personlig samvittighetsspørsmål som bare kan besvares på én måte, uten hensyn til lover og straffetrusler.

Parolen forblir den samme: Ingen påtar seg under noen omstendigheter verv i nyordnede organisasjoner.

Innkrevning av opplysninger.

I den nye lovs § 20 bestemmes:

"Medlem av næringsgruppe plikter å gi Norges næringsssamband eller næringsgruppe eller den som de gir fullmakt enhver opplysning som de krever for å kunne gjennomføre sine oppgaver etter lov eller vedtekter."

Det har hele tiden stått klart at håndverket ikke anerkjenner det nyordnede Norges Håndverkerforbund. Konsekvensen herav er at ingen forespørsler fra det hold må besvares eller skjemaer utfylles.

Kontingenten.

Før vi kommer inn på den nye situasjon kan det ha sin interesse å rekapitulere kontingentspørsmålets utvikling:

Høsten 1943 begynte N.H.F. å innkreve minstekontingenten hos håndverkerne. I mars 1944 begynte innkrevningen av promillekontingenten (2 o/oo av bruttoomsetningen). På tross av stadige purringer og trusler er kontingenten gått dårlig inn.

Det reelle hovedgrunnlag for protesten var at man ikke frivillig betalte kontingent til et "Håndverkerforbund" som er et ledd i og redskap for det nazistiske etatsmaskineri, istedenfor å være håndverkets eget frie organ som skal vareta næringsens interesser.

Ifølge vedtak av N.H.F. av 16/5-44 er kontingenten for 1943 frafalt

3. En betaler ikke kontingent, men legger alle krav om innbetaling til side og lar seg heller pante.

4. Ingen tar imot verv eller stilling i Sambandet.

Forøvrig gjelder følgende: Søk råd på rette sted! Sørg for økonomisk støtte til dem som kommer i vanskeligheter under kampen!

VÆR STERK! GJØR ANDRE STERKE!

Den "nasjonale" arbeidsinnsats, nye metoder.

Det er alminnelig kjent at arbeidskontorene sender statspolitiet ru i bedriftene utstyrt med fullmakt fra riksfullmektig Astrup, for å innhente fortegnelse og opplysninger om bedriftenes personale. Vi har tidligere sendt ut parole om at disse registreringsskjemaer ikke må utfylles. Mestere innen en rekke håndverksfag har "vært besøkt", men på noen få unntagelser nær har håndverkerne blankt nektet å fylle ut skjemaet. Vi har merket oss dem som sviktet.

Vi kan også vente at makthaverne vil stenge håndverksbedrifter, for på den måten lettvinnt å skaffe arbeidskraft. Vi innskjerper at de skjemaer som vedrører en slik påtenkt stengning, selvfølgelig ikke må utfylles. Gjør Deres ansatte oppmerksom på saken, og hjelp dem til å unndra seg registrering.

En annen metode fremgår av nedenstående opprop hentet fra en større oversikt:

"I disse dager har en rekke bedrifter og etater fått en meddelelse fra Reichskommissar om at vedkommende bedrift som ansees livsviktig skal fylle ut et skjema med navn og data for alle som tilhører årsklassen 1924, for at Reichskommissar kan sørge for at disse ikke blir utskrevet. Denne negative registrering tyder på at det forestår utskrivning av årsklasse 1924. Henvendelsen kan se besnærende ut, men den må ikke besvares. Myndighetene kan ved disse oppgaver skaffe seg oversikt over hvor mange eldste og det må skaffes for å erstatte de unge, og dette vil lette makthavernes registreringsforsøk. Bli endel årsklasser utskilte, vanskeliggjør det situasjonen for de andre. - Krigs- og livsviktige bedrifter bør ikke søke å skaffe seg generell fritagelse for sine funksjonærer, men oppta arbeidet med å anke og søke å få hver enkelt fritatt. De mange anker vil skaffe registreringen masse arbeid. Parolen er: Ingen spørsmål om registrering til nasjonal arbeidsinnsats besvares, intet skjema fylles ut. Gjør felles front mot registreringen!"

Istedenfor å gå den positive vei ved direkte utskrivninger, slo man altså her inn på den indirekte linje: å søke å få materiale til å skille ut de funksjonærer og arbeidere som ikke skulle utskrives, ved å lokke med begunstigelser. Hensikten var lett gjennomskuelig, og alle våkne og ansvarsbevisste norske håndverkere avviser selvsagt henvendelsene og unnlater å meddele opplysninger eller utfylle skjemaer.

Tvangsutskrevet arbeidskraft.

Selv om norske interesser og behov i enkelte bedrifter skulle tilsi en størst mulig produksjon, berettiger dette ikke i noe tilfelle til bruk av tvangsutskrevet arbeidskraft.

Det advares også mot et sirkulære som Oslo Arbeidskontor nettopp har sendt ut, og som lyder således:

"Fordeling av arbeidssøkende ungdom (15-17 år).

Med den rådende mangel på arbeidskraft, ser Oslo Arbeidskontors Ungdomsavdeling seg nødt til å sikre en mest mulig rettferdig og hensiktsmessig fordeling av den ungdom (15-17 år) som søker avdelingen. For å

sikre disse til å

søkende en best mulig anmode av arbe

15690,

bedrift lysning

behovso

"Lov om sjonsli

mentets

te oppm av næri ne inne

mot verv ling av

forandri verkere ge dem i jo her o på én m

er verv

næringsse ver for

nyordned spørsl

rekapitu verkerne

(2 o/oo er konti

I betalte skap for eget fri I

sikre de yngre arbeidstagere den best mulige faglige opplæring vil disse fortrinnsvis bli tilført bedrifter som man idag anser best skikket til å forestå opplæring.

På grunnlag av behovsmelding fra slike bedrifter vil den arbeidsøkende ungdom bli fordelt. Deres bedrift antas egnet for opplæring, og en ber Dem derfor utfylle vedlagte behovsmelding og sende den snarest mulig tilbake til Oslo arbeidskontor, Ungdomsavdelingen. Videre skal en anmode om å få oppgitt navn og telefonnummer til den som forestår inntak av arbeidskraft ved Deres bedrift.

Mulige endringer i bedriftens behovsmelding kan meddeles i tlf. 15690, app. 444."

I det nevnte skjema for "behovsmelding" kreves bl.a. oppgave over bedriftens antall fagarbeidere, lærlinger og andre arbeidere samt opplysninger om behov for lærlinger i 1944/45.

Bedriftsledelsens standpunkt må her stadig være det samme, og behovsoppgave eller muntlige opplysninger gis ikke.

"Lov om Norges næringsssamband" og kampen mot nyordningen innen organisasjonslivet. - Vervfronten - kontingentnektelsene - dødleggingen.

Om Norges næringsssamband, som ble opprettet ved Næringsdepartementets beslutning av 1/5-43; er nå utstedt en egen lov, nr. 3 av 7/9 iår.

Vi skal ikke her gjennomgå loven i detalj, men nøye oss med å feste oppmerksomheten ved de av dens bestemmelser som berører sentrale sider av næringslivets og herunder industriens kamp mot nyordningsbestrebelsene innen organisasjonslivet.

Tillitsvervene.

I lovens § 14 bestemmes:

"Næringsdepartementet kan pålegge medlem av næringsgruppen å ta mot verv som tillitsmann innen næringsgruppen, undergruppe og underavdeling av denne."

Det sier seg selv at den nye lov ikke vil foranledige noensomhelst forandring i den faste holdning den helt overveiende del av norske håndverkere hittil har vist overfor forsøkene på å overtale, true eller tvinge dem inn som tillitsmenn i nyordnede organisasjoner. Det dreier seg jo her om et klart personlig samvittighetsspørsmål som bare kan besvares på én måte, uten hensyn til lover og straffetrusler.

Parolen forblir den samme: Ingen påtar seg under noen omstendighet-er verv i nyordnede organisasjoner.

Innkrevning av opplysninger.

I den nye lovs § 20 bestemmes:

"Medlem av næringsgruppe plikter å gi Norges næringsssamband eller næringsgruppe eller den som de gir fullmakt enhver opplysning som de krever for å kunne gjennomføre sine oppgaver etter lov eller vedtekter."

Det har hele tiden stått klart at håndverket ikke anerkjemmer det nyordnede Norges Håndverkerforbund. Konsekvensen herav er at ingen forespørsler fra det hold må besvares eller skjemaer utfylles.

Kontingenten.

Før vi kommer inn på den nye situasjon kan det ha sin interesse å rekapitulere kontingentspørsmålets utvikling:

Høsten 1943 begynte N.H.F. å innkreve minstekontingenten hos håndverkerne. I mars 1944 begynte innkrevningen av promillekontingenten (2 o/oo av bruttoomsetningen). På tross av stadige purringer og trusler er kontingenten gått dårlig inn.

Det reelle hovedgrunnlag for protesten var at man ikke frivillig betalte kontingent til et "Håndverkerforbund" som er et ledd i og redskap for det nazistiske etatsmaskineri, istedenfor å være håndverkets eget frie organ som skal vareta næringsens interesser.

Ifølge vedtak av N.H.F. av 16/5-44 er kontingenten for 1943 frafalt

og kontingent som er innbetalt for 1943 er godskrevet på kontingent for 1944. Kontingent for 1944 skal betales med 2 o/oo av bruttoomsættningene i 1943.

Den nye "lov" har søkt å avhjelpe alle de juridiske og formelle mangler som heftet ved tidligere kontingentutligninger. Disse kontingentkrav er således innrømmet å hvile på sviktende forutsetninger. Makthaverne har altså for annen gang måttet gi etter for trykningen i den argumentasjon som har vært ført. Det har igjen vist seg at det nytt å gjøre motstand.

Når de tidligere "kontingent"krav hviler på bristende forutsetninger, må konsekvensen da være at det må utsendes nye krav, m.a.o. makthaverne har igjen utspillet. Slike nye krav kan ventes når som helst men det er ikke sikkert at de nye krav er mere juridisk holdbare enn de gamle var. Kravene må derfor studeres nøye. Ved de foregående kontingentkrav har omsetningsoppgave og derav følgende kontingent vært innkrevet samtidig. Da imidlertid omsetningsoppgaver eller oppgaver over andre faktorer som kan danne grunnlag for kontingentberegningen overhodet ikke skal gis, kan man selvsagt risikere skjønsmessig utligning. Ingen nord håndverkere kan frivillig betale "kontingent" til de tvangsorganisasjoner som er dannet mot deres vilje, og det eneste konsekvente er derfor å unnlate å betale og la seg overgå utpanting, enten det gjelder det hele årskontingentbeløp eller deler av dette.

Til håndverkets menn.

Makthaverne er stadig like nidkjære i sine utrøknings- og innrinningsforsøk overfor næringslivets menn. Om og om igjen og på alle tenkelige vis søkes folk utskrevet, skjemaer utfylt, verv bekledt, kontingent betalt. Forsøkene tendens kan være mer eller mindre åpenbar, bestrebelsene kan være kortsiktige eller på lengere sikt, men de har alle den samme hensikt. Dette gjelder ikke minst den stadig økende strøm av oppgaveformularer og opplysningsskjemaer som vi overrisles med.

Vi må være like utrettelige i vår motstand! Situasjonen er etterhvert blitt helt avklart og vi kjenner nå alle vel til hvilke tiltak og institusjoner vi bekjemper og hvorfor vi bekjemper dem. Enhver telefonoppringning, ethvert brevark, enhver personlig henvendelse fra disse hold, må automatisk utløse hos hver enkelt av oss viljen til og fantasien til motstand. Det kan ofte være brysomt, ubehagelig, ja, temmelig risikabelt; det er et krevende spill - og med den allerhøyeste innsats:

NORGES OG VÅR EGEN MORAL OG ÆRE, VÅRE ANSATTES SKJEBNE OG VÅRE KOLLEGERES OG ØVRIGE MEDBORGERES RESPEKT.

Sørg for at innholdet av dette skriv blir kjent av alle pålitelige fagfeller.